

Ortaokul Beden Eğitime Yönelik Olumlu Tutum Süreçleri Anketinin Geçerlik ve Güvenirlilik Çalışması

Cevdet CENGİZ¹

Özet

Amaç: Bu çalışmanın amacı “Beden Eğitime Yönelik Olumlu Tutum Süreçleri Anketinin” (BEYOTSA) Türkçe uyarlamasının geçerlik ve güvenilirlik değerlerini ortaokul öğrencilerinde (Hashim, Grove, & Whipp, 2008) belirlemektir.

Materyal ve Metot: Yapı geçerliği için 611 ortaokul öğrencisinin (\bar{X} yaş=12.30, SS=1.13) oluşturduğu örneklemden elde edilen verilere önce Keşfedici Faktör Analizi (KFA) uygulanmıştır. İkinci aşamada 299 öğrenciye (\bar{X} yaş=12.89, SS=1.92) Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) gerçekleştirilmiştir. Ölçek 6 alt boyut ve 26 maddeden oluşmaktadır. Ölçekte yer alan maddeler 5’li Likert ölçeği şeklindedir.

Bulgular: KFA bulgularına göre, beş faktörlü yapıyı oluşturan maddelerin, ölçeği %60,81’ini açıkladığı belirlenmiştir. Bu boyutlar; BE ve öğretmen merkezli hoşlanma (7 madde), aktivite merkezli hoşlanma (6 madde), ebeveyn katılımı (5 madde), diğer ilgili yeterlikler (4 madde) ve akran etkileşimi (4 madde) olarak isimlendirilmiştir. Faktörlerin Cronbach alfa iç tutarlık katsayısı ölçeğin tümü için 0.94, faktörler için ise sırasıyla 0.87, 0.84, 0.86, 0.80 ve 0.77’dir. AMOS programı ile yapılan DFA analizi sonucunda iyi uyum indekslerine [$\chi^2/sd=1.99$, RMSEA=0.058, CFI=0.93, IFI=0.93, TLI=0.92, RMR=0.07 ve GFI=0.87] ulaşılmıştır.

Sonuç: Elde edilen veriler sonucunda 5-8. sınıf ortaokul öğrencilerinde BE yönelik olumlu tutum süreçleri anketinin duyuşsal öğrenme alanını değerlendirmek için geçerli ve güvenilir olduğu tespit edilmiştir. Beden eğitimi dersinde yapılan etkinliklerin öğrencilerde etkilediği boyutları belirlenmesinde ve buna ilişkin stratejilerin geliştirilmesinde ölçeğin yararlı olacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler

Beden eğitimi,
Hoşlanma,
Tutum,
Ortaokul öğrencileri

Yayın Bilgisi

Gönderi Tarihi: 29.10.2019

Kabul Tarihi: 03.02.2020

Online Yayın Tarihi: 15.03.2020

DOI:10.18826/useeabd.638762

Validity and Reliability Study of the Middle School Physical Education Enjoyment Questionnaire

Abstract

Aim: The purpose of the current research is to determine the reliability and validity values for the Turkish version of the Physical Education (PE) Enjoyment Processes Questionnaire (Hashim, Grove, & Whipp, 2008) in middle school students.

Methods: Construct validity was granted using the data comprised of 611 students ($M_{age}=12.30$, $SD=1.13$) from middle schools via conducting an Exploratory Factor Analysis (EFA). Then Confirmatory Factor Analyses was applied to 299 middle school students ($M_{age}=12.89$, $SD=1.92$). The questionnaire consists of 26 item and 6 subcategories. Items are rated on a 5-point Likert scale.

Results: According to the EFA, 5-factor construct that explained 60,81% of the variance were determined. Five teaching processes related to PE enjoyment were named as: PE and teacher generated excitement (7 items), activity generated (6 items), parental involvement (5 items), other referent competency (4 items) and peer interaction (4 items). The Cronbach’s alpha value for the scale was 0.94 and for the factors were 0.87, 0.84, 0.86, 0.80 and 0.77 respectively. The AMOS findings of CFA showed that there is a good fit between the 5-factor construct of the 26-item scale and the observed data ($\chi^2/sd=1.99$, RMSEA=0.058, CFI=0.93, IFI=0.93, TLI=0.92, RMR=0.07 and GFI=0.87).

Conclusion: The model fit indices and reliability findings showed that the instrument is appropriate for evaluating affective domain in Turkish PE settings among 5 to 8 graders. It is expected that the scale will be helpful in determining what factors affecting middle school students’ activities in physical education and developing strategies to improve these factors.

Keywords

Physical education,
Enjoyment,
Attitude,
Middle school students

Article Info

Received: 29.10.2019

Accepted: 03.02.2020

Online Published: 15.03.2020

DOI:10.18826/useeabd.638762

GİRİŞ

Ülkelerin Beden Eğitimi ve Spor dersi öğretim programları; düzenli fiziksel aktiviteyi davranış haline getirmek, çocukların ve yetişkinlerin sağlığını korumak ve davranış kazandırmak amacıyla şekillendirilmiştir. Uygun sıklık, süre ve yoğunlukta yapılan fiziksel aktivitenin fizyolojik, psikolojik (Biddle, Gorely, & Stansel, 2004; Dünya Sağlık Örgütü-World Health Organization, 2014; Strong ve ark., 2005), bilişsel ve akademik yararları (Donnelly, & Lambourne, 2011; Efrat, 2011; Rasberry ve

¹Faculty of Sports Sciences, Çanakkale 18 Mart University, Çanakkale/Turkey, cevdetcengiz@gmail.com, ORCID ID: 0000-0002-1051-8917

*Presented as an oral presentation at 2. World Congress of Sports Sciences Researches, Manisa, 2019.

ark., 2011) ortaya konmuştur. Ayrıca, beden eğitimi dersi ve fiziksel aktivitenin çocukların ileriki yaşamlarında davranış haline getirecekleri becerileri geliştirmede etkili olduğu yapılan araştırmalar ile belirlenmiştir (MacNamara et al., 2011; McKenzie & Lounsbury, 2014; Serdula, Ivery, Coates, Freedman, Williamson & Byers, 1993). Davranış kazandırmada etkili olan güdülenme, beden eğitimi dersinden hoşlanma veya zevk alma, güdül iklimi, fiziksel yeterlik ve içsel motivasyon gibi boyutlar bulunmaktadır (Aşçı & Erturan İlker, 2018; Grasten, Jaakkola, Liukkonen, Watt, & Yli-Piipari, 2012).

Bilinen yararlarına rağmen fiziksel aktiviteye katılımın özellikle yaşın ilerlemesine bağlı olarak azaldığı görülmektedir (Cengiz & İnce, 2014; Cengiz & Tılmaç, 2018; Hills, King & Armstrong, 2007; Ruiz ve ark., 2011; Türkiye Ulusal Hastalık Yüğü Çalışması, 2004). Bu düşüşün önemli sebeplerinden biri yetersiz motivasyondur. Olumlu davranışı geliştirmek için cinsiyet, beden eğitimi dersinde oyunlar (takım oyunları), dersin yapıldığı yer (dış mekanlar) ve dersten keyif alma (hoşlanma) gibi değişkenlerin temel alındığı deneysel araştırmalara ihtiyaç olduğu ifade edilmektedir (Cengiz, 2011; Dilorenzo ve ark., 1998; Luepker ve ark., 1996; Zhou & Wang, 2019).

Öğrencileri fiziksel olarak hareketli kılmak, yeterli düzeyde fiziksel aktivite ve kas dayanıklılığını arttırmak, temel hareket becerilerinin öğrenilmesinde okul beden eğitimi ve spor önemli bir derstir (Beden Eğitimi ve Spor Öğretim Programı (BESÖP), 2018; United States Department of Health and Human Services-USDHHS, 2013). Bunu nedenini şöyle sıralayabiliriz; orta ve yoğun şiddette fiziksel aktivite imkânı sunması (Lonsdale, Rosenkranz, Peralta, Bennie, Fahey, & Lubans, 2013), temel hareket becerilerini, bilgiyi ve yaşam boyu davranış kazandırmayı amaçlamasıdır (Hills, Dengel & Lubans, 2015). Ortaokul çağındaki öğrencilerde fiziksel aktiviteye katılma motivasyonunun fiziksel aktivitenin eğlenceli, keyifli ve ilgi çekici algılanmasından kaynaklandığı bilinmektedir (Cairney, 2012; Canny, 2017). Bu kapsamda son yapılan Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretim Programı (BESDÖP, 2018) değişikliklerinde duyuşsal öğrenme alanı temel alınarak güncellenmiş ve tüm programların bütünüleyici boyutu olduğu ifade edilmiştir [Millî Eğitim Bakanlığı (MEB), 2017]. Tutumun geliştirilmesine yönelik birçok teori ve model yer alırken alanımızda yaygın olarak kullanılan teorilerden birisi Özerk Benlik Teorisi'dir (Grolnick, Deci, & Ryan, 1997; Ryan, & Deci, 2000).

Özerk Benlik Yönetimi Kuramı'na göre (Self Determination Theory-Öz Belirleme Kuramı) bireyin sosyal etkileşim sürecinde karşılaştığı tutum ve davranışları değerlendirip benimsemesi, güdülenme mekanizmaları aracılığıyla gerçekleşmektedir (Grolnick, Deci, & Ryan, 1997; Ryan, & Deci, 2000). Ayrıca, birey içsel olarak egzersiz yapmaya güdülendiğinde hoşlanma (keyif alma), coşku, bireysel başarı ve kazanım duygusu ortaya çıkmaktadır (Teixeira, Carraça, Markland, Silva, & Ryan, 2012). Araştırmada kullanılacak olan fiziksel aktivite hoşlanma tanımını yaparsak; olumlu duyuşsal tepkilerimizi ifade ederken eğlenme duygusu, coşku, heyecan, belli bir zaman diliminde ve yere ilgi duyma, etkilendiği etmenler ise mücadele, beceri ve kişilerarası unsurlardır (Wellard, 2013).

Duyuşsal öğrenme alanında yer alan beden eğitime yönelik olumlu tutum veya beden eğitimi dersinden hoşlanma dersin önemli boyutlarından birisidir (Liu, Wang, & Xu, 2008; Philips & Silverman, 2012). Beden eğitimi dersinden hoşlanma, zevk alma, eğlenme gibi yapıların belirlenmesi derse karşı ilgiyi ve davranış değişikliğini yönlendirmede etkili olacağı düşünülmektedir. Yapılan sınırlı sayıda araştırmalarda geçerlik ve güvenilirlik araştırmalarının daha çok fiziksel aktiviteye yönelik tutum boyutunda olduğu belirlenmiştir. Bu konudaki çalışmalar; astımlı ortaokul öğrencilerinde tutum (Roman, Pinillos, Martinez, & Rus, 2014), ortaokul fiziksel aktivite tutum ölçeği (Yıldız, Bilgin, Korur, Yüksel, & Demirhan, 2019) ortaokul ve lise fiziksel aktivite tutum ölçeği (Carraro, Young, & Robazzo, 2008), ilkökul fiziksel aktivite tutum (Kendzierski, & DeCarlo, 1991) olduğu görülmektedir. Ayrıca, yaşlılarda egzersiz programından hoşlanma (De Gracia & Marcò, 2000), lise öğrencilerinde beden eğitimi dersinden hoşlanma (Hashim, Grove, & Whipp, 2008), tek boyutlu ortaokul beden eğitimi dersi tutum ölçeği (Güllü & Güçlü, 2009) ile lise beden eğitimi tutum ölçeği (Demirhan & Altay, 2001) konularında gerçekleştirilmiştir. Güncel alan yazın taramasında beden eğitimi dersine yönelik Türkçe olumlu tutum süreçlerine yönelik ölçeğe ulaşılamamıştır. Bu sebeple ortaokul beden eğitimi ve spor derslerinde öğrencilerin tutumlarını belirlemek ve hangi boyutlarıyla farklılaştığını tespit etmek önemlidir. Araştırmanın amacı "Beden Eğitime Yönelik Olumlu Tutum Süreçleri Anketinin" (BEYOTSA) (Hashim ve ark., 2008) Türkçe uyarlamasının geçerlik ve güvenilirlik değerlerini ortaokul öğrencilerinde belirlemektir.

YÖNTEM

Katılımcılar

Araştırmaya dâhil edilen öğrenciler 2 ayrı örnekleme oluşturmaktadır. Birinci örnekleme Keşfedici Faktör Analizi (KFA) uygulanmıştır. Öğrencilerin il merkezinde yer alan devlet ortaokullarında (n=318, %52) öğrenim görürken, özel ortaokullarda ise (n=293, %48) öğrenci öğrenim görmektedir. Yaş ortalamalarına baktığımızda ($X_{yaş}=12.30$, $SS=1.13$) olduğu tespit edilmiştir. Cinsiyete göre baktığımızda ise ($n_{kız}=298$, $n_{erkek}=313$) olduğu görülmektedir. Öğrencilerin sınıf dağılımları 5. sınıf (n=205), 6.sınıf (n=180), 7.sınıf (n=129) ve 8.sınıfta (n=97) şeklindedir. Doğrulamalı faktör analizi için toplanan ikinci örnekleme ise ($n_{kız}=173$, $n_{erkek}=161$) merkez ilçede okuyan devlet ortaokulu öğrencilerinin yaş ortalamaları ise ($X_{yaş}=12.89$, $SS=1.92$) olmuştur (n=299). Öğrencilerin benzer şekilde 5. sınıf (n=66), 6.sınıf (n=85), 7.sınıf (n=71) ve 8.sınıfta (n=77) öğrenim gördükleri rapor edilmiştir.

Veri toplama aracı

Ölçek maddeleri Hashim ve ark., (2008) tarafından geliştirilen Beden Eğitimi Dersi Olumlu Tutum Süreçleri Anketi (BEYOTSA, Physical Education Enjoyment Processes Questionnaire), BEYOTSA (26 madde ve 6 alt boyuttan oluşan 5'li Likert ölçeğindedir Ölçeğin değerlendirilmesi Kesinlikle Katılmıyorum, Katılmıyorum, Kararsızım, Katılıyorum, Kesinlikle Katılıyorum şeklindedir (Ek).

BEYOTSA'nın Türkçeye çevrilmesi ve uyarlanmasının yapılması için ilk olarak ölçeğin ilk yazarı Hairul Anuar Hashim'den izin alınarak ortaokul öğrencilerinde kullanılabileceği bilgisine ulaşılmıştır. Ölçeğin çevirisinde Brislin (1986) tarafından önerilen standart çeviri-geri çeviri (back translation) yöntemi kullanılmıştır. Ölçeğin İngilizce orijinali, önce araştırmacılar tarafından daha sonra da akademik olarak İngilizce eğitim görmüş iki uzman ile İngilizce bilen beş kişi tarafından incelenip Türkçeye çevrilmiştir. Kişilerden geri dönüşü olan ölçekler birbiri ile karşılaştırılmış ve aynı ve farklı çeviriye sahip maddeler belirlendikten sonra farklı uzmanlara verilerek tekrar İngilizceye çevrilmiştir. Geri çevirisi yapılan maddeler özgün ölçek ile karşılaştırılarak birbirine en yakın çeviriler ile Türkçe ölçek son şeklini almıştır.

Verilerin toplanması

Araştırmada nicel araştırma yöntemlerinden olan kesitsel tarama modeli kullanılmıştır (Büyüköztürk ve ark., 2013). Araştırmanın etik kurul onayı üniversitenin Sosyal Bilimler Enstitüsünden 15.03.2018 tarih ve 2018/10 sayı ile elde edilmiştir. Öğrencilerden veli onam formu ve gönüllü olanlar araştırmaya dâhil edilmiştir. Ayrıca, İl Milli Eğitim Müdürlüğünden belirlenen okullarda anketin uygulanabilmesi için gerekli izin 25.12.2017 tarih ve 22317798 sayılı yazı ile sağlanmıştır. Ölçeğin tamamlanma süresi yaklaşık olarak 10-12 dakika olmuştur. Devlet ortaokullarında veriler 2017-2018 yılı bahar döneminde araştırmacı tarafından beden eğitimi dersi sonunda veya başında bizzat uygulanmıştır. Özel devlet ortaokullarında ise ilgili okulun beden eğitimi öğretmeni tarafından ders başında veya sonunda uygulanmıştır. Beden eğitimi öğretmenine anket hakkında ayrıntılı bilgi verilmiştir. Ayrıca dil birliğini sağlamak amacıyla farklı sorulara ortak cevaplar oluşturulmuştur.

Verilerin analizi

Veriler SPSS 16 paket programı ile analiz edilmiştir. Ölçek maddelerinin hangi faktörleri oluşturduğunu belirlemek için Varimax Dönüştürmeli Temel Bileşenler Faktör Analizi yapılmıştır. Daha sonra ölçeğin yapı geçerliğini doğrulamak amacıyla diğer veri setinde Doğrulamalı Faktör Analizi (DFA) yapılmıştır. Ayrıca ölçeğin güvenilirliği, iç tutarlık katsayısı Cronbach alfa katsayıları hesaplanarak sınanmıştır.

BULGULAR

Keşfedici Faktör Analizi: Beden Eğitimi Dersine Yönelik Olumlu Tutum Süreçleri Anketinden elde edilen verilerin (n=611) Keşfedici Faktör Analizine (KFA) uygunluğunu belirlemek için Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) katsayısı ve Barlett küresellik test değerleri incelenmiştir. KMO değeri 0.945 bulunurken, Barlett küresellik testini anlamlı (p=0.000) bulunmuştur (p<0.05). Büyüköztürk (2007) KMO değerinin 0.60'dan fazla olması ve Barlett test değerinin anlamlı bulunmasının veri setinin keşfedici faktör analizi için uygun olduğunu belirtilmektedir. Veri setinde faktör yapıları değerlendirilirken öz değeri birin üzerinde olan sayıya bakılarak karar verilmiştir. Korelasyon matrisinde maddelerin en az 0.30 korelasyon değerine sahip olması araştırılmıştır. KFA yapılmadan önce veri seti, katılımcı sayısı, eksik veri ve aykırı değer bağlamında SPSS 16 paket programı ile değerlendirilmiştir (Tabachnick & Fidell, 2013). Veri toplamak için kullanılan ölçek madde sayısının 10 katı katılımcı, yeterli veri toplama işlemi olarak kabul edilir. Örneklem sayısı (N=611; Madde Sayısı=26) varsayımı bu anlamda karşılanmaktadır

(Tabachnick & Fidell, 2013). Ayrıca, toplanan anket verilerinde eksik veriler çıkartılarak (Katılım oranı=%90) toplam 611 katılımcının verisine ulaşılmıştır.

Güvenilir bir ölçekte beklenen toplam madde Cronbach alfa iç tutarlık katsayısı değeri 0.94 ile yüksek düzeyde olmuştur. Ölçeğin faktör yük değerleri ile oluşan 5 bileşenli yapıya iki tür döndürme işlemi yapılabilir. Bunlardan biri dik döndürme, diğer bir deyişle bileşenler arası ilişkisizlik kuralına göre gerçekleştirilen dik döndürme ve diğeri ise, bileşenler arası ilişkiler göz önüne alınarak yapılan eğik döndürmedir. Bu sonuçlar karşılaştırıldığında, dik döndürme işlemi maddeleri bileşenlere dağıtırken, faktör yüklerinin bir bileşende yoğunlaşmasını sağladığı için eğik döndürmeye göre daha kararlı bir yapı ortaya çıkardığı görülmüştür. Buna göre Varimaks Dönüştürmeli Temel Bileşenler Faktör Analizi tekniği ile yapılan dik döndürme sonuçlarına göre analiz sonuçlandırılmıştır (Tablo 1). Ölçek maddelerinin anlamlı bir değer yansıtabilmesi için yüklenme değerlerinin 0.4'ten yüksek olması önerilmektedir (Stevens, 2002). Ölçek maddeleri beş faktöre ayrılmıştır. Bu faktörler orijinal ankette yer alan boyutlar ile benzer şekilde (Faktör 1 boyutu hariç; 2 faktör bir faktör adı altında birleştirilmiştir) isimlendirilmiştir; “BE ve Öğretmen Merkezli Hoşlanma”, “Aktivite Merkezli Hoşlanma”, “Ebeveyn Katılımı”, “Diğer ilgili Yeterlikler” ve “Akran Etkileşimi” isimleri verilmiştir. Bu faktörlerin güvenilirliği, Cronbach alfa iç tutarlık katsayısı değerlerinin hesaplanması yoluyla incelenmiştir. Ayrıca, toplam madde Cronbach alfa iç tutarlık katsayısı değeri hesaplanmıştır (Tablo 1). Cronbach alfa değerlerinin 0.77–1.00 arasında olduğu ve bir boyut hariç tüm alt boyutların 0.80 üzerinde olması, ölçek maddelerinin örneklemdaki güvenilirliğinin yüksek düzeyde olduğunu göstermektedir (Tabachnick ve Fidell, 2013).

Tablo 1. Beden Eğitimi Dersine Yönelik Olumlu Tutum Süreçleri Anketinin Keşfedici Faktör Analizi Sonuçları

Faktör Adı	Faktör Yüğü	Cronbach Alpha Değeri	Açıklanan Varyans
Beden Eğitimi (BE) ve Öğretmen Merkezli			
Beden eğitimi öğretmenleri benim için beden eğitimi dersini ilginç bir deneyim haline getirir.	0.66		
Öğretmenimin bana beden eğitimi etkinliklerini açıklama tarzını seviyorum.	0.71		
Beden eğitimi dersi benim için ilginç bir deneyimdir.	0.64		
Beden eğitimi öğretmenim, beden eğitimi etkinliklerine katılmam için beni cesaretlendirir.	0.71	0.87	%39.31
Beden eğitimi etkinlikleri ilgimi çeker.	0.54		
Beden eğitimi öğretmenlerim, beden eğitimi etkinliklerine beni dâhil eder.	0.55		
Beden eğitimi dersinde gerçekleştirdiğimiz etkinlikler, derse katılma isteğimi artırır.	0.64		
Aktivite Merkezli			
Beden eğitimi dersi spor becerilerimi geliştirdi.	0.56		
Beden eğitimi etkinlikleri için istekliyim.	0.74		
Ne kadar çok beden eğitimi aktivitelerine katılırsam, o kadar çok iyi olurum.	0.62	0.84	%6.17
Beden eğitimi derslerinde ne kadar ilerleme kaydettiğimi görebiliyorum.	0.55		
Beden eğitimi etkinliklerindeki hareket ve coşkuyu seviyorum.	0.63		
Bir önceki dönemle karşılaştırıldığında, beden eğitimi etkinliklerinde daha iyiyim.	0.41		
Ebeveyn Katılımı			
Ailem beden eğitimine katılmamı teşvik eder.	0.70		
Ailem beden eğitimi dersinde gerçekleştirdiğim etkinlikler hakkında olumlu düşünüyor.	0.69		
Ailem, okulda beden eğitimi dersinde gerçekleştirdiğim etkinlikler ile ilgilenir.	0.61	0.86	%6.00
Beden eğitimi derslerine katılmam konusunda annem ve babam bana destek olur.	0.76		
Ailem, beden eğitimi dersine katılmam konusunda destekleyicidir.	0.77		
Diğer İlgili Yeterlikler			
Beden eğitimi dersinde, birçok sınıf arkadaşımın zor bulduğu becerileri yapabiliyorum.	0.66		
Sınıf arkadaşlarımdan birçoğu beden eğitimi dersinde iyi olduğumu düşünür.	0.68		
Beden eğitimi etkinliklerini gerçekleştirmede sınıfın en iyilerinden biriyim.	0.74	0.80	%5.48
Sınıf arkadaşlarımdan çoğu, beden eğitimi dersinde benim olduğum kadar iyi değildir.	0.78		
Akran Etkileşimi			
Beden eğitimi dersi arkadaşlarımla zaman geçirmek için bana şans verir.	0.72		
Beden eğitimi dersi, arkadaşlarımla sosyalleşmek için bana fırsat verir.	0.80		
Beden eğitimimde sınıf arkadaşlarımla olumlu etkileşim içerisindeyim.	0.63	0.77	%3.85
Beden eğitimi dersi, arkadaşlarımla birlikte bir şeyler yapma konusunda bana fırsat yaratır.	0.71		
Toplam		0.94	%60.81

N=611, KMO= 0.945, Barlett's Sphercity p<0.000

Doğrulayıcı Faktör Analizi

Doğrulayıcı faktör analizi; keşfedici faktör analizinin sunduğu bilgilerle oluşturulan modelin doğruluğu AMOS (Analysis of Moment Structures, Byrne, 2001) programı ile sınanmıştır (n=299). Analiz sonucunda elde edilen modelde; 26 gözlenen değişkenin 5 farklı örtük değişkeni (KFA analizinden elde edilen alt boyutlar) doğru bir şekilde yordayabildiğini varsayan bir eşitlik kurulmuş ve test edilmiştir. DFA kullanımından önce veri seti, katılımcı sayısı, eksik veri ve aykırı değer bağlamında SPSS 16 paket programı ile değerlendirilmiştir (Tabachnick & Fidell, 2013). Örneklem sayısının en az 200 katılımcı olması (n=299; Madde Sayısı=24) varsayımı karşılanmaktadır (Tabachnick & Fidell, 2013). Ayrıca eksik veriler çıkartılarak (Katılım oranı=%94) toplam 299 öğrenci sayısına ulaşılmıştır.

Ölçeğin yapısal uygunluğu çoklu uyum indekslerine başvurularak değerlendirilmiştir. Başvurulan indeksler: 1) ki-kare uyum indeksi, 2) uyum iyiliği indeksi (goodnes of fit index, GFI; Karagöz, 2017), 3) karşılaştırmalı uyum indeksi (comparative fit index, CFI; Raykov ve Marcoulides 2000), 4) normlaştırılmış uyum indeksi (Tucker Lewis index; TLI veya NFI; Hair, Black, Babin, & Anderson, 2014; Hooper, Coughlan, & Mullen, 2008; Hu ve Bentler, 1999), ve 5) yaklaşık hataların ortalama kareköküdür (Root Mean Square Error of Approximation; RMSEA; Schumacker ve Lomax, 2004).

DFA'ya göre Ki-Kare Uyum Testi 569.278 ve istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p < 0.05$). Ki-Kare değerinin serbestlik derecesine oranı ise $[\chi^2/sd=1.99]$ 1.99'dur. Karşılaştırmalı uyum indekslerinden RMSEA=0.058, TLI=0.920, CFI=0.93, IFI=0.93 ve RMR ise 0.074 olarak bulunmuştur. Mutlak uyum indekslerinden GFI 0.873 olarak hesaplanmıştır. Doğrulayıcı faktör analizi sonuçlarına göre keşfedici faktör analizinden elde edilen 5 faktörlü yapı doğrulanmıştır (Byrne, 2001). DFA'ya ilişkin uyum indekslerinin değerleri Tablo 2'de görülmektedir.

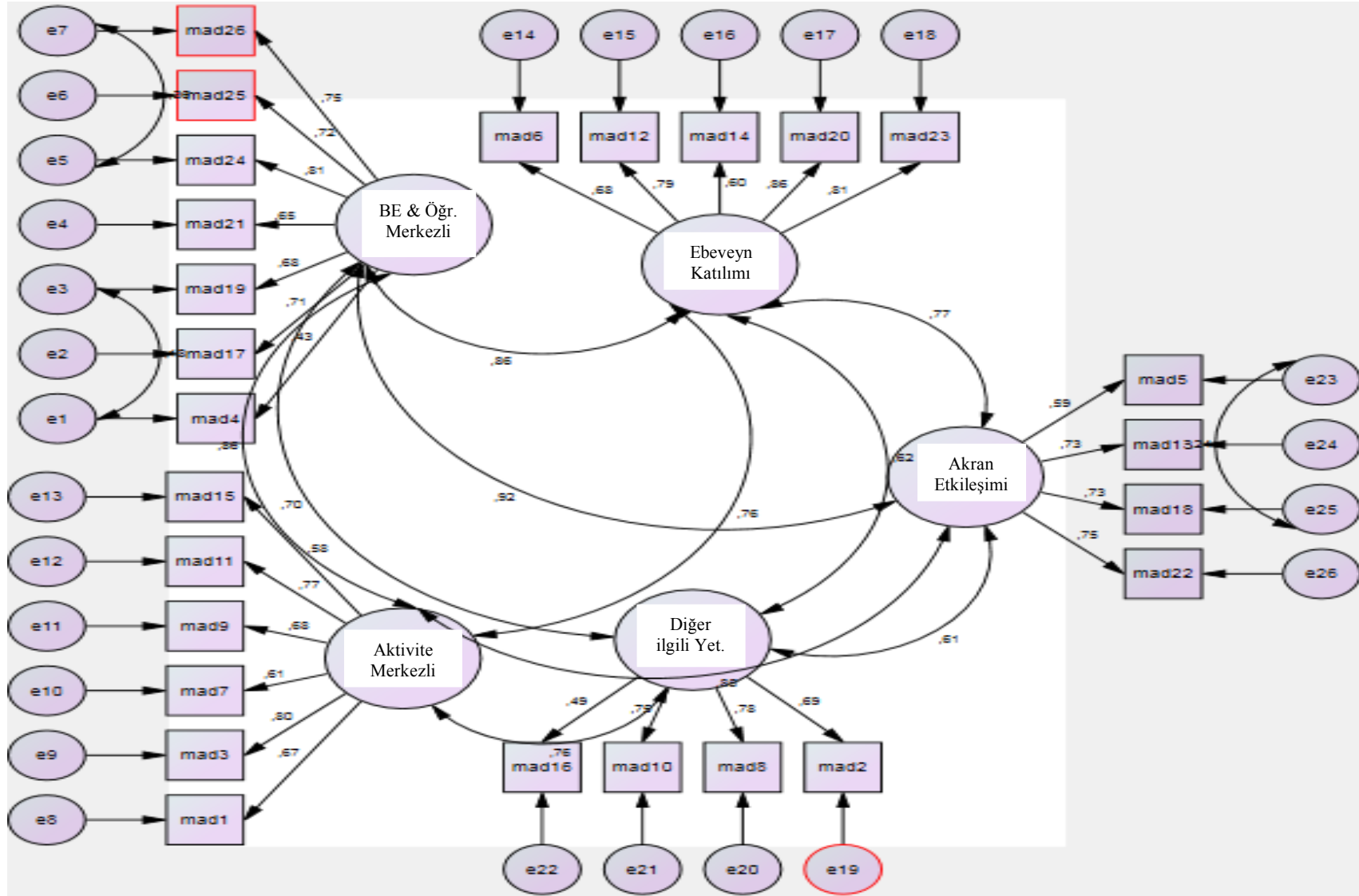
Tablo 2. DFA Referans Uyum İndeksleri ve Ölçme Aracına İlişkin Bulgular (n=299)

Karşılaştırmalı Uyum İndeksleri	Referans Değerler	Bulgular	Kaynak
X^2/df	$0 \leq X^2/df \leq 5$	**1.990	Tabachnick ve Fidel (2013)
RMSEA	$0 \leq RMSEA \leq 0.07$	***0.058	Schumacker ve Lomax (2004)
RMR	$0 \leq RMR \leq 0.10$	*0.074	Schumacker ve Lomax (2004)
TLI	$0.90 \leq TLI \leq 1.00$	**0.920	Hu ve Bentler (1999), Hair, Black, Babin, & Anderson, 2014; Hooper, Coughlan, & Mullen, 2008
IFI	$0.90 \leq IFI \leq 1.00$	**0.930	Hu ve Bentler (1999)
CFI	$0.90 \leq CFI \leq 1.00$	**0.930	Raykov ve Marcoulides (2000)
Mutlak Uyum İndeksleri			
GFI	$0.85 \leq GFI \leq 1.00$	*0.873	Karagöz (2017)

*Kabul edilebilir uyum, **iyi uyum, ***orta derecede uyum

Örneklem büyüklüğüne duyarlı olmasından dolayı Ki-kare (χ^2) analizi sonucunun anlamlı bulunma olasılığı yüksektir. Ki-kare değerinin anlamlı bulunmaması veya serbestlik derecesine oranının 5'ten küçük olması ($\chi^2/sd < 5$) modelde kabul edilebilir seviyede uyuma işaret etmektedir (Schumacker & Lomax, 2004). CFI, GFI ve NNFI değerlerinin 0.90'dan yüksek olması modelde kabul edilebilir uyumu göstermektedir. RMSEA değerinin 0.05 değeri ile aynı veya bu değerden küçük olması iyi uyumu; 0.08 ve bu değere yakın olması orta derecede uyumu; 0.10 ve üzeri değerlerde olması ise kötü derecede uyumu göstermektedir (Browne & Cudeck, 1993). Ölçeğin iç tutarlılığı, Cronbach Alfa değerleri hesaplanarak sınanmıştır. Cronbach alfa değerinin 0.70 değerinden yüksek olması maddelerin iyi derecede iç tutarlılığa sahip olduğunu göstermektedir (Nunnally, 1978).

DFA'da teorik yapıyı örtük değişken, teorik yapının göstergesini ise gözlenen ölçümler oluşturmaktadır (Byrne, 2001). Model, beş faktörlü model hipotezi kurularak değerlendirilmiştir (Şekil 1). Model ile ilgili diğer uyum indeksleri Tablo 2'de sunulmaktadır.

Şekil 1. DFA'ye göre 5 faktörlü ölçme modeline ilişkin diyagram

DFA bulguları önerilen değer aralıklarında olduğundan beş faktörlü model iyi seviyede olduğu doğrulanmıştır. Doğrulan modelin faktör yüklenmeleri Tablo 3'te özetlenmiştir.

Tablo 3. Beden Eğitime Yönelik Olumlu Tutum Süreçleri Anketinin (BEYOTSA) madde faktör yüklenmeleri

Faktörler	Maddeler	Faktör Yüklenmeleri
Beden Eğitimi ve Öğretmen Merkezli Hoşlanma	4	0.43
	17	0.71
	19	0.68
	21	0.66
	24	0.81
	25	0.72
	26	0.75
Aktivite Merkezli Hoşlanma	1	0.67
	3	0.80
	7	0.61
	9	0.68
	11	0.77
	15	0.70
Ebeveyn Katılımı	6	0.68
	12	0.79
	14	0.60
	20	0.86
	23	0.81
Diğer ilgili Yeterlikler	2	0.69
	8	0.78
	10	0.79
	16	0.49
Akran Etkileşimi	5	0.59
	13	0.73
	18	0.73
	22	0.75

TARTIŞMA

Bu araştırma ile ortaokul öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik olumlu tutum süreçleri anketinin geçerlik ve güvenilirliği Türk örnekleme sağlanmıştır. Elde edilen iki farklı veri setine önce KFA ve sonrasında oluşan yapıya yönelik DFA uygulanmıştır. Özgün ölçekte lise öğrencilerinde 6 alt boyutlu yapının Türk örnekleme, ortaokul öğrencilerinde farklılaştığını söylemek mümkündür. Yapılan KFA ile 26 maddeden oluşan 5 faktörlü yeni yapının, toplam varyansın %60,81'ini açıkladığı görülmüştür. Açıklanan toplam varyansın, alanyazın incelendiğinde yeterli olduğu görülmektedir (Tabachnick ve Fidell, 2013). Yürütülen bu çalışmada DFA'nın değerlendirilmesinde sıkça kullanılan uyum indeksleri olan χ^2/sd , RMSEA, RMR, TLI, IFI, CFI ve GFI gibi değerler sunulmuştur. Analiz sonucunda ki-kare değeri ile serbestlik derecesine oranı alan yazınla uyumlu olduğu belirlenmiştir. Ki-kare değeri, kuramsal model ve bu modele bağlı gözlenen değerler arasındaki uyumu göstermektedir. Tabachnick ve Fidell (2013) ki-kare'nin serbestlik derecesine oranının ikiden küçük, Kline (2005) ise bu değer üçten küçük olması durumunda modelin mükemmel uyum gösterdiğini belirtmişlerdir. Elde edilen RMSEA değeri modelin iyi uyum gösterdiğini ifade etmektedir (Steiger, 2007). Bu sonuçlara göre, beden eğitimi dersine yönelik olumlu tutum süreçleri anketinin tüm uyum indekslerinin kabul edilebilir oranlarda olduğu bulgusuna ulaşılmıştır.

Ölçme aracının güvenilirliğinin tespiti için hesaplanan Cronbach Alpha iç tutarlılık katsayılarının, alt boyutların tamamı ve tüm ölçek için yeterli düzeyde olduğu bulunmuştur (Büyüköztürk, 2007; Tabachnick ve Fidell, 2013). Elde edilen veriler ile ortaokul öğrencileri için beden eğitimi dersine yönelik olumlu tutum süreçleri anketinin güvenilir bir ölçme aracı olduğunu söylemek mümkündür.

Beden eğitimi dersine yönelik olumlu tutum süreçleri anketinin sonuçlarına baktığımızda, 11-15 yaş arasındaki ortaokul öğrenci algılarının beden eğitimi ve öğretmen merkezli, etkinlik merkezli, ebeveyn katılımı, diğer ilgili yeterlikler ve akran etkileşimi alt boyutlarında olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca bu boyutların tespit edilmesinde geçerli ve güvenilir bir araç olduğu düşünülmektedir. Tutum ile

ilgili yapılan geçerlik ve güvenilirlik çalışmalarında daha çok tek boyutlu yapının sınırlı olduğu görülmektedir (Güllü & Güçlü, 2009; Demirhan & Altay, 2001). Çok boyutlu yapının ise güncel araştırmalarda ortaya çıktığı (Carraro ve ark., 2008; Hashim ve ark., 2008; Yıldız, Bilgin, Korur, Yüksel, & Demirhan, 2019) görülürken ülkemizde beden eğitimi dersine yönelik araştırmaların yetersiz olduğunu söyleyebiliriz.

Diğer yandan tutum ile ilgili çalışmalarda lise erkek öğrencilerin daha olumlu tutuma sahip oldukları (Demirhan & Altay, 2001; Kangalgil, Hünük, & Demirhan, 2006; Koca & Demirhan, 2004; Özkan, Kuru, & Şahin, 2014; Özkurt & Pepe, 2016) belirlenirken kız öğrencilerin ise 4. ve 5. sınıfta olumlu tutum sergiledikleri görülmüştür (Altay & Özdemir, 2006). Ortaokul öğrencilerin de ise tutumda farklılık olmadığı tespit edilmiştir (Keskin, Öncü, & Küçük Kılıç, 2016). Tutumun hangi boyutuyla öğrencileri etkilediği ve farklı değişkenlerle beden eğitimi dersinin etkilerini ortaokul örneklerinde araştırmak bu çalışma ile mümkün olacaktır. Koca ve Demirhan (2004) benzer şekilde çok boyutlu tutum ölçeklerinin Türkçeye kazandırılmasını veya geliştirilmesini önermektedir.

Beden eğitimi dersine yönelik olumlu tutum süreçleri anketinin yöntemsel sınırlılıkları göz önünde bulundurulmalıdır. Örneğin; elde edilen bulgular kent merkezinde 5.-8. sınıflarda okuyan öğrencilerden toplanan veriler ile sınırlıdır. Gelişim düzeyi, yaşanan çevre ve sosyo-ekonomik düzey (Cengiz & İnce, 2013) gibi faktörlerin beden eğitimi dersine yönelik tutumu ve öğrencinin davranışını etkileyeceği bilinmelidir.

SONUÇ ve ÖNERİLER

Araştırmadan elde edilen bulgular doğrultusunda 5 alt boyutlu Türkçe yapının 11-15 yaş aralığındaki ortaokul öğrencilerinde, Beden Eğitimi Dersine Yönelik Olumlu Tutum Süreçleri Anketi (BEYOTSA) Türkçe sürümünün beden eğitimi dersini hangi duyuşsal boyutları etkilediğini belirlemede geçerli ve güvenilir bir araç olduğunu göstermektedir. Beden eğitimi dersinin hangi boyutlarda öğrenciyi nasıl etkilediğini belirlemek ve gelişimlerini sağlamak oldukça önemlidir. Elde edilen veriler ışığında öğrencilerin tutumları belirlendikten sonra deneysel araştırmalar ile bu yapıların nasıl değiştiği ve geliştiği araştırılabilir. Ayrıca, farklı ortaokullarda çalışan beden eğitimi öğretmenleri, bu yapıları temel alarak öğrencilerde beden eğitimi dersine olan ilgiyi artırabilir. Ölçeğin beden eğitimi dersinde yapılan etkinliklerin hangi boyutları etkilediğini belirlemek ve buna ilişkin stratejileri geliştirmek için yararlı olacağı düşünülmektedir. Ölçme aracının kırsal kesimde yaşayan ortaokul öğrencileri için ya da farklı yaş gruplarına özellikle lise öğrencileri için geçerlik ve güvenilirliğinin incelenmesi önerilmektedir.

KAYNAKÇA

- Altay, F., & Özdemir, Z. (2006). Ankara ili merkez ilçelerindeki ilköğretim 1. kademesinde öğrenim gören 4. ve 5. sınıf öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutumlarının karşılaştırılması. 9. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi, 3-5 Kasım, Muğla Üniversitesi.
- Aşçı, F.H., & Erturan-İlker, G. (2018). Algılanan öğretmen geribildirim ve güdüsel iklimin beden eğitimi ve spor derslerinde zevk alma ve güdülenme üzerine yordayıcı etkisi. *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 37(2), 123-138.
- Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretim Programı (BESDÖP) (2018). *Ortaöğretim beden eğitimi ve spor dersi (9,10,11 ve 12. sınıflar) öğretim programı*. <https://ttkb.meb.gov.tr/> adresinden 20.02.2018 tarihinde erişilmiştir.
- Biddle, S.J.H., Gorely, T., & Stensel, D.J. (2004). Health-enhancing physical activity and sedentary behaviour in children and adolescents. *Journal of Sports Sciences*, 22(8), 679-701.
- Brislin, R.W. (1986). *The Wording and Translation of Research Instruments*. (WJ Lonner, JW Berry, eds.) Field Methods in Educational Research. 1st ed. Newbury Park, CA: Sage Publications.
- Browne, M. W., & Cudeck, R. (1993). Alternative ways of assessing model fit. In K. A. Bollen & J.S. Long (Eds.), *Testing structural equation models* (pp. 136-162). Thousand Oaks, CA: Sage.
- Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E., Akgün, Ö., Karadeniz, Ş., & Demirel, F. (2013). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Pegem Akademi Yayıncılık, Ankara.
- Büyüköztürk, Ş. (2007). *Sosyal Bilimler için Veri Analizi El Kitabı*. Ankara: Pegem Yayıncılık.

- Byrne, B.M. (2001). *Multivariate applications book series. Structural equation modeling with AMOS: Basic concepts, applications, and programming*. Mahwah, NJ, US: Lawrence Erlbaum Associates Publishers.
- Canny, D. (2017). *Attitudes and perceptions of middle school students toward cooperative activities in physical education*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, College of Health Sciences, Walden University.
- Cairney, J., Kwan, M.Y.W., Velduizen, S., Hay, J., Bray, S.R., & Faught, B.E. (2012). Gender, perceived competence and the enjoyment of physical education in children: a longitudinal examination. *International Journal of Behavioral Nutrition and Physical Activity*, 9, 26. Doi: 10.1186/1479-5868-9-26.
- Carraro, A., Young, M.C., & Robazza, C. (2008). A contribution to the validation of the Physical Activity Enjoyment Scale in an Italian sample. *Social Behavior and Personality: An International Journal*, 36, 911-918.
- Cengiz, C. (2011). *Sosyo-ekolojik uygulamanın kırsal alandaki öğrencilerin fiziksel aktivite bilgisi ve davranışlarına etkileri*. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Ankara, Sosyal Bilimler Enstitüsü: Orta Doğu Teknik Üniversitesi.
- Cengiz, C., & İnce, M.L. (2013). Children's self-efficacy for after-school physical activity indifferent school contexts. *Journal of Administrative Sciences*, 11(21), 135–147.
- Cengiz, C., & İnce, M.L. (2014). Impact of social-ecologic intervention on physical activity knowledge and behaviors of rural students. *Journal of Physical Activity & Health*, 11(8), 1565–1572. doi: 10.1123/jpah.2013-0080.
- Cengiz, C., & Tilmaç, K. (2018). High school students' exercise-related stages of change and physical activity self-efficacy. *Eurasian Journal of Educational Research*, 73(1), 59-76.
- De Gracia, M., & Marcò, M. (2000). Efectos psicologicos de la actividad fisica en personas mayores. *Psicothema*, 12, 285-292.
- Demirhan, G., & Altay, F. (2001). Attitudes scale of high school first graders towards physical education and sport II. *Spor Bilimleri Dergisi*, 12(2), 9-20.
- Dilorenzo, T.M., Stucky-Ropp, R.C., Vander Wal, J.S., & Gotham, H.J. (1998). Determinants of exercise among children. II. A longitudinal analysis. *Preventive Medicine*, 27, 470-477.
- Donnelly, J.E., & Lambourne, K. (2011). Classroom-based physical activity, cognition, and academic achievement. *Preventive Medicine*, 52(Suppl 1), S36–42.
- Efrat, M. (2011). The relationship between low-income and minority children's physical activity and academic-related outcomes: A Review of the Literature. *Health Education Behavior*, 1, 1-11.
- Frias, C.M., & Dixon, R.A. (2005). Confirmatory factor structure and measurement invariance of the Emory compensation questionnaire. *Psychological Assessment*, 17, 168–178.
- Grasten, A., Jaakkola, T., Liukkonen, J., Watt, A., Yli-Piipari, S. (2012) Prediction of enjoyment in school physical education. *Journal of Sports Science and Medicine*, 11(2), 260-269.
- Grolnick, W.S., Deci, E.L., & Ryan, R.M. (1997). Internalization within the family: The self-determination theory perspective. In J. E. Grusec & L. Kuczynski (Eds.), *Parenting and children's internalization of values: A handbook of contemporary theory* (pp. 135-161). New York: Wiley.
- Güllü, M. & Güçlü, M. (2009). Ortaöğretim öğrencileri için beden eğitimi dersi tutum ölçeği geliştirilmesi. *Niğde Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 3(2), 138-151.
- Hair, J.F., Black, W.C., Babin, B.J., & Anderson, R.E. (2014). *Multivariate Data Analysis* (7th Eds). Harlow: Pearson Education Limited.
- Hashim, H.A., Grove, J.R., & Whipp, P. (2008). Validating the youth sport enjoyment model in high school physical education. *Research Quarterly for Exercise and Sport*, 79(2), 183-194.
- Hills, A.P., Dengel, D.R., & Lubans, D.R. (2015). Supporting public health priorities: recommendations for physical education and physical activity promotion in schools. *Progress in Cardiovascular Diseases*, 57(4), 368–374.

- Hills, A.P., King, N.A., & Armstrong, T.P. (2007). The contribution of physical activity and sedentary behaviors to the growth and development of children and adolescents: implications for overweight and obesity. *Sports Medicine*, 37(6), 533–545.
- Hooper, D., Coughlan, J., & Mullen, M.R. (2008). Structural Equation Modelling: Guidelines for Determining Model Fit. *The Electronic Journal of Business Research Methods*, 6(1), 53 – 60.
- Hu, L.T., & Bentler, P.M. (1999). Cutoff criteria for fit indexes in covariance structure analysis: Conventional criteria versus new alternatives. *Structural Equation Modeling: A Multidisciplinary Journal*, 6(1), 1–55.
- Kangalgil, M., Hünük, D., & Demirhan, G. (2006). İlköğretim, lise ve üniversite öğrencilerinin beden eğitimi ve spora ilişkin tutumlarının karşılaştırılması. *Spor Bilimleri Dergisi*, 17(2), 48-57.
- Karagöz, Y. (2017). Bilimsel Araştırma Yöntemleri ve Yayın Etiği (1. baskı). Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık
- Kendzierski, D., & DeCarlo, K.J. (1991). Physical activity enjoyment scale: two validation studies. *Journal of Sport & Exercise Psychology*, 13(1), 50–64.
- Keskin, N., Öncü, E., & Küçük Kılıç, S. (2016). Ortaokul öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutum ve öz-yeterlikleri. *SPORMETRE Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 14(1), 93-107.
- Kline, R.B. (2005). *Principles and Practice of Structural Equation Modeling* (2. baskı). NY: The Guilford Press.
- Koca, C., & Demirhan, G. (2004). An examination of high school students' attitudes toward physical education with regard to sex and sport participation, *Perceptual and Motor Skills*, 98(3), 754-758.
- Liu, W., Wang, J., & Xu, F. (2008). Middle school children's attitudes toward physical activity. *The ICHPER·SD (The International Council for Health, Physical Education, Recreation, Sport & Dance) Journal of Research*, 3(2), 78-85.
- Lonsdale, C., Rosenkranz, R.R., Peralta, L.R., Bennie, A., Fahey, P., & Lubans, D.R. (2013). A systematic review and meta-analysis of interventions designed to increase moderate-to-vigorous physical activity in school physical education lessons. *Preventive Medicine*, 56(2), 152–161.
- Luepker, R.V., Perry, C.L., McKinlay, S.M., Nader, P.R., Parcel, G.S., Stone, E.J. Webber, L.S., Elder, J.P., Feldman, H.A., & Johnson, C.C. (1996). Outcomes of a field trial to improve children's dietary patterns and physical activity: the child and adolescent trial for cardiovascular health (CATCH). *JAMA*, 275(10), 768–776.
- MacNamara, A., Collins, D., Bailey, R., Toms, M., Ford, P. & Pearce, G. (2011). Promoting lifelong physical activity and high-level performance: realising an achievable aim for physical education. *Physical Education & Sport Pedagogy*, 16(3), 265-278.
- McKenzie, T.L., & Lounsbery, M.A.F. (2014). The pill not taken: Revisiting physical education teacher effectiveness in a public health context. *Research Quarterly for Exercise and Sport*, 85(3), 287-292.
- Mill Eğitim Bakanlığı (MEB) (2017). Müfredatta yenileme ve değişiklik çalışmalarımız üzerine. https://ttkb.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2017_07/18160003_basin_aciklamasi-program.pdf, adresinden 18.10.2018 tarihinde erişilmiştir.
- Nunnally, J.C. (1978). *Psychometric Theory* (2nd ed.). New York: McGraw-Hill.
- Özkurt, R., & Pepe, K. (2016). Kadın ve erkek lise öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumlarının araştırılması. *Uluslararası Spor, Egzersiz ve Antrenman Bilimi Dergisi*, 2(3), 9-19.
- Philips, R.S., & Silverman, S. (2012). Development of an instrument to assess fourth and fifth grade students' attitudes toward physical education. *Measurement in Physical Education & Exercise Science*, 16(4), 316-327. doi:10.1080/1091367X.2012.693359
- Raspberry, C.N., Lee, S.M., Robin, L, Laris, B.A., Russell, L.A., Coyle, K.K., & Nihiser, A.J. (2011). The association between school-based physical activity, including physical education, and academic performance: a systematic review of the literature. *Preventive Medicine*, 52, Suppl 1, S10–20.

- Raykov, T., & Marcoulides, G.A. (2000). *A First Course in Structural Equation Modeling*. New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates.
- Roman, P.A.L., Pinillos, F.G., Martinez, A.V.N., & Rus, T.I. (2014). Validity and Reliability of Physical Activity Enjoyment Scale Questionnaire (PACES) in Children with Asthma. *Journal of Asthma* 51(6), 633-638.
- Ruiz, J.R., Ortega, F.B., Martinez-Gomez, D., Labayen, I., Moreno, L.A., De Bourdeaudhuij, I., Manios, Y., Gonzales-Gross, M., Mauro, B., Molnar, D., Widhalm, K., Marcos, A., Beghin, L., Castillo, M.J., & Sjöström, M. (2011). Objectively measured physical activity and sedentary time in European adolescents: the HELENA study. *American Journal of Epidemiology*, 174(2), 173–84.
- Ryan, R.M., & Deci, E.L. (2000). Self-determination theory and the facilitation of intrinsic motivation, social development, and well-being. *American Psychologist*, 55(1), 68-78. <https://dx.doi.org/10.1037/0003-066X.55.1.68>.
- Schumacker R.E., & Lomax, R.G. (2004). *A Beginner's Guide to Structural Equation Modeling*, Lawrence Erlbaum Associates, Publishers, Second Edition London.
- Serdula, M.K., Ivery, D., Coates, R.J., Freedman, D.S., Williamson, D.F., & Byers, T. (1993). Do obese children become obese adults? A review of the literature. *Preventive Medicine*, 22(2), 167 – 177.
- Steiger, J.H. (2007). Understanding the limitations of global fit assessment in structural equation modeling. *Personality and Individual Differences*, 42(5), 893-898.
- Stevens, J.P. (2002). *Applied multivariate statistics for the social sciences* (4th ed.). Hillsdale, NJ: Erlbaum.
- Strong, W.B., Malina, R.M., Blimkie, C.J.R., Daniels, S.R., Dishman, R.K., Gutin, B., Herhenroeder, A.C., Must, A. Nixon, P.A., Pivarmik, J.M., Rowland, T., Trost, S., & Trudeau, F. (2005). Evidence based physical activity for school-age youth. *The Journal of Pediatrics*, 146(6), 732–737.
- Tabachnick, B.G., & Fidell, L.S. (2013). *Using Multivariate Statistics*. Needham Heights, MA: Allyn & Bacon.
- Teixeira, P.J., Carraça, E.V., Markland, D., Silva, M.N., & Ryan, R.M. (2012). Exercise, physical activity, and self-determination theory: A systematic review. *International Journal of Behavioral Nutrition and Physical Activity*, 9(1),78. doi:10.1186/1479-5868-9-78.
- Türkiye Ulusal Hastalık Yükü Çalışması (Turkish National Burden of Disease) (2004). National Burden of Disease and Cost Effectiveness Project Report, Ministry of Health Refik Saydam Hygiene Center Presidency School of Public Health. Ankara, s.68-87.
- United States Department of Health and Human Services (USDHHS) (2010). Centers for Disease Control and, National Center for Chronic Disease Prevention and Health Promotion Prevention, and Division of Adolescent and School Health, “*Strategies to improve the quality of physical education*”, United States Government, Washington, DC, USA.
- United States Department of Health and Human Services (USDHHS) (2013). Results from the School Health and Policies and Practices Study 2012, Atlanta, GA: Centers for Disease Control and Prevention. adresinden 20.12.2017 tarihinde erişilmiştir <http://www.cdc.gov/HealthyYouth/shpps/index.htm>.
- Wellard, I. (2013). *Sport, fun and enjoyment: an embodied approach*. Routledge Studies in Physical Education and Youth Sport. London: Routledge. ISBN 9780415640978.
- World Health Organization (WHO) (2014). *Global status report on non-communicable diseases*. Hyperlink: http://apps.who.int/iris/bitstream/10665/148114/1/9789241564854_eng.pdf?ua=1. Retrieved on November 14, 2018.
- Zhou, Y., & Wang, L. (2019). Correlates of physical activity of students in secondary school physical education: a systematic review of literature. *BioMed Research International*, Article ID 4563484, doi.org/10.1155/2019/4563484.

CITATION OF THIS ARTICLE

Cengiz, C. (2019). Validity and Reliability Study of the Middle School Physical Education Enjoyment Questionnaire. *International Journal of Sport, Exercise & Training Sciences - IJSETS*, 6(1), 19–30. DOI: 10.18826/useeabd.638762

EK**Beden Eğitime Yönelik Olumlu Tutum Süreçleri Anketi (BEYOTSA)**

Aşağıda verilen ifadeler Beden Eğitimi (BE) dersine yönelik duygu ve düşüncelerinizi tanımlamaktadır. Lütfen verilen ifadelere ne kadar katılıyor veya katılmıyorsunuz belirtiniz (Her bir ifade için **BİR** kutucuğu işaretleyiniz (X))

	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
Beden eğitimi dersi spor becerilerimi geliştirdi.	0	0	0	0	0
Beden eğitimi dersinde, birçok sınıf arkadaşımın zor bulduğu becerileri yapabiliyorum.	0	0	0	0	0
Beden eğitimi etkinlikleri için istekliyim.	0	0	0	0	0
Beden eğitimi öğretmenleri benim için beden eğitimi dersini ilginç bir deneyim haline getirir.	0	0	0	0	0
Beden eğitimi dersi arkadaşlarımla zaman geçirmek için bana şans verir.	0	0	0	0	0
Ailem beden eğitimine katılmama teşvik eder.	0	0	0	0	0
Ne kadar çok beden eğitimi aktivitelerine katılırsam, o kadar çok iyi olurum.	0	0	0	0	0
Sınıf arkadaşlarımdan birçoğu beden eğitimi dersinde iyi olduğumu düşünür.	0	0	0	0	0
Beden eğitimi derslerinde ne kadar ilerleme kaydettiğimi görebiliyorum.	0	0	0	0	0
Beden eğitimi etkinliklerini gerçekleştirmede sınıfın en iyilerinden biriyim.	0	0	0	0	0
Beden eğitimi etkinliklerindeki hareket ve coşkuyu seviyorum.	0	0	0	0	0
Ailem beden eğitimi dersinde gerçekleştirdiğim etkinlikler hakkında olumlu düşünüyor.	0	0	0	0	0
Beden eğitimi dersi, arkadaşlarımla sosyalleşmek için bana fırsat verir.	0	0	0	0	0
Ailem, okulda beden eğitimi dersinde gerçekleştirdiğim etkinlikler ile ilgilenir.	0	0	0	0	0
Bir önceki dönemle karşılaştığımda, beden eğitimi etkinliklerinde daha iyiyim.	0	0	0	0	0
Sınıf arkadaşlarımdan çoğu, beden eğitimi dersinde benim olduğum kadar iyi değildir.	0	0	0	0	0
Öğretmenimin bana beden eğitimi etkinliklerini açıklama tarzını seviyorum.	0	0	0	0	0
Beden eğitiminde sınıf arkadaşlarımla olumlu etkileşim içerisindeyim.	0	0	0	0	0
Beden eğitimi dersi benim için ilginç bir deneyimdir.	0	0	0	0	0
Beden eğitimi derslerine katılmam konusunda annem ve babam bana destek olur.	0	0	0	0	0
Beden eğitimi öğretmenim, beden eğitimi etkinliklerine katılmam için beni cesaretlendirir.	0	0	0	0	0
Beden eğitimi dersi, arkadaşlarımla birlikte bir şeyler yapma konusunda bana fırsat yaratır.	0	0	0	0	0
Ailem, beden eğitimi dersine katılmam konusunda destekleyicidir.	0	0	0	0	0
Beden eğitimi etkinlikleri ilgimi çeker.	0	0	0	0	0
Beden eğitimi öğretmenlerim, beden eğitimi etkinliklerine beni dâhil eder.	0	0	0	0	0
Beden eğitimi dersinde gerçekleştirdiğimiz etkinlikler, derse katılma isteğimi artırır.	0	0	0	0	0